

PAVLI IOVII EPISCO-
PI NVGERINI IN LIBRVM
septimum Elogiorum suorum
præfatio ad Cosmum Medic.
Florentiæ Ducem.

ON miraberis candidissi-
me Princeps, si complures
qui suis seculis insigni bel-
licæ laudis præconio flo-
ruerunt, hoc uolumine prætermisſi vi-
debūtur: Nam ex professo eos tantum
quorum veras imagines nancisci potui-
mus, appositis Elogijs exornandos ar-
bitrabamur, ut in libro iā pridem à no-
bis edito de viris literarum elegantissimis
doctrina inclytis studiosè seruatū est.
Quamobrem iam mihi licet iure opti-
mo veniam deprecari, quandoquidem
in hac tot imaginum supellec̄tile com-
parāda, per triginta amplius annos per
petua curiositate incensus, neque dili-
gentiæ neque sumptui vñquam peper-
cerim. Arbitrabar enim in hoc flexu æ-
tatis & præcipiti senecta, nullum om-

nino, abdicatis iam cæteris voluptati-
bus, vel honestius, vel splendidius stu-
dium fore (sacrato præsertim uiro) quā
iocundam, & negotio liteç vacuam
maximeç tranquillam uitam instituen-
ti, parasse viris elegantibus apud Mu-
seum nostrum per amoenæ delectatio-
nis voluptatem ac vtilissimum animo-
rum oblectamentum, his præstantissi-
mis veræ virtutis exemplis, quibus hæc
vita sæpe anxia, & atri plena turbinis
beatè composita procul à molestijs, &
perturbationibus abduceretur. Cæte-
rūm uiuorum quoq; Ducum, & regnā-
tum adhuc Regum imagines ibidem
spectantur, quibus ideo pleniora elo-
gia supposuisse puduit, quòd (vt Poetæ
aiunt) vltimus vitæ dies indicet de om-
nibus, nec quisquam mortalium planè
felix ante obitum dici queat. Præduri
quoq; & odiosi sit muneris viuentium
mores publicæ censuræ subiecisse, tan-
quam aliquāto certiore malevolentiaæ,
quām præmij vel laudis spe. Quando-
quidem apud multos hac tempestate
parcè laudasse, quām maledixisse tantū
dem

dem sit. In hos scopulos aliquādo nos
incidimus, quum historias vel egregio
fidelis ingenij temperamento perscri-
ptas, ederemus. Verūm hæc eodem ro-
bore constantis animi semper feremus
quo grauissimi operis negotiū aggref-
si, eam tantum ab ingenuo labore lau-
dem tanquam securiorem & pleniorē
à posteris potius, quam à viuis, non ob-
scuro cum liuore aliena sæpe legētibus
expectandam esse censebamus. Cæte-
rūm hīc liber qui viuorum Elogia con-
tinebit illustri & astricto nominis tui
Encomio claudetur, & optimo quidē
iure, quum domi tuæ natus sit, vbi con-
cessō nobili ocio elegantiora stu-
dia tuis auspicijs reflore-
scunt. Vale.

ELOGIORVM LI BER SEPTIMVS.

Sub effigie Caroli v. Imp.

ALVE ter maxime Carole Quinte Auguste, à præclaro præcellentissimum virtutum concurso atq; præsidio in uictissimi Imperatoris cognomē merite; quum apud cunctas propè gentium omnium nationes splendidissima ingentium uictoriarum trophya statueris, usq; adeò felici euentu, ut tuam uim non modò Barbari Africæ, sed ipsi quoq; Antipodes, quos uictoria tua nuper aperuit, intelligent & admirentur; Quandoquidem incomparabili inuisitate uirtutis tuæ documento indomitæ antea Romanis, ulterioris Germaniæ gentes, bello superatae, siue bactræq; Maiestati gloriose nominis tui pareat, et tua signa uel ex longinquo etiam trepidissimè ueneretur. Quo fit, ut qui uotis rite cœceptis, pro salute gloriaq; tua superis supplicant, à te hoc unū, quod est uerè sumum ad dignitatem tuæ amplitudinis expostulent, ut postquam uti maximè pius non obscura religione tangaris, de paranda communi concordia generosè decernas, scilicet ut publicis piorum Principum armis egregiè auctus & confirmatus, Solymani insolentissimi hostis ferociam contundas. Neq; enim omnino erit difficile inermem aciem grauibus armis protectio

agni-

agmine perfringere, eius hostis quem uictrices aquila
reformidantem, & plane uertentem terga, nuper
ad viennam confexeris.

Iouij Iunioris.

Deuictas Turcarum acies, Libyenq; subactam
Milite Cæsareo uictrix, quum uiderit Arctos:
Vndantesq; procul Pœnorum sanguine campos,
Proluit horrenti, quos Bagrada concitus unda;
Quumq; minor genibus latis Germania terris;
Atq; tuas totus sub leges iuerit orbis,
Vndiq; te canimus uates ter maxime Cæsar;
Præsentiq; tibi meritos largimur honores,
Hic te monstrari populis gens Itala manult,
Quam tua si Paris sublimis mole colossi
Effigies medijs late caput inserat astris
Nam lapides, atq; æra cadunt, quibus imber, & ignes
Officiunt, longiqt; uorax iniuria secli.
At te olim C A E S A R cælestia teclæ tenentem:
Complementiq; tuo felici nomine terras,
Et tum etiam Libyæ populis, Turcæq; timendum
Ante alios longè mirabitur alta uetus.

Sub effigie Ferdinandi Regis
Romanorum.

Tu quoq; Ferdinande Imperator desi-
gnate Regijs multis uirtutibus Cæsari
germano fratri par, sed Fortuna infe-
rior bonitati liberalis ingenij tui magis
ac magis innitere, ut hanc rerum dominam tibi conc-

Uies, atq; inde sicuti præclarè optimus Regum omnium,
amplissimus etiam fias. Neq; enim sat est clementem,
pium, liberalemq; fuisse, nisi bona sors equissimis con-
filijs tuis arrideat. Sors quidem quæ omnia uersat, &
uti lubet cæca libidine dare cuncta, & eripere consue-
uit. Adijsli quippe Pannonici Regni hereditatem, quæ
legitimo iure cupiebas, quod id Regnum Rege orbatus
uetustis & nouis foederum legibus Austriae sanguini-
nis stirpem respiceret. Sed ius omne quod præclarè tu-
um est, immanis Barbarus sic interrupit, ut nouum ho-
minem quorundam Hungarorum Procerum impor-
tuna assentatione, è Præfectura Transylvanæ proue-
ctum, beneficiarij iuris nomine Pannoniae Regno im-
poneret, & à te demum felicibus armis profligatum,
in contumeliam Germanicæ authoritatis reducendū,
tuendumq; susciperet: Quod uideri poterat ex digni-
tate Othomannici nominis confirmare clientem, &
Christiana simul arma toties à maioribus suis uicta co-
temnere. Huic namq; seculo fatale fuit, ut nostrorum
Regum animi uera pietatis obliuiscerentur, exitialiq;
insania inter se peruicacibus armis disiderent, scilicet
ut Barbaris ueris hostibus sternetur uia, qua illi ne-
mine iustis uiribus obssistente in uiscera nostra pene-
trarent. Itaq; uirtuti tua tuisq; tanum opibus innixo
non inane modò, sed funestum semper fuit, cum rabi-
da immensarumq; uirium præualida bellua collectari
eritq; semper & miserum nobis & luctuosu m, nisi Cæ-
sar frater tanquam alter inuictus Hercules, opem fe-
rat. In dextra namq; eius tam forti quam felici præcla-
re sita

re sita est spes omnis parandæ incomparabilis, glori-
osæq; uictoriae, si æquam pacem pijs Regibus re-
ligionis amore dandam censeat; hisq; in societatem
ascitis, eorum copijs, atq; opibus, uti uelit; sicuti Ma-
ximilianus auus tuus, summae uirtutis ex pietatis Im-
perator ad propulsandum, tollendumq; publicæ sa-
luti periculum, opus esse sapientissimè decernebat.

Iouij Junioris.

Te quoq; nubiferas; quâ Larius alluit Alpes,
Tot claras inter Regumq; Ducumq; tabellas
Littore Lunato Musæa Palatia seruant
Spectandum populis Rex augustissime Regum.
O uerè egregium cunctis decus addite terris
Quam bene Pannonij cura est tibi tradita regni,
Scilicet; ut Duce te, nostris quandoq; superbum
Finibus arceri speremus posse tyrannum;
Qui uelut immensus sylvis arentibus ignis
Quum furit, insano Borea spirante, per agros,
Corripit è medio crepitantibus omnia flammis.
At tibinec uirtus; spectataq; dextera bello
Desuerit: tandemq; tuis, sic auguror, ausis
Conuerso felix studio Fortuna fauebit.

Sub effigie Henrici Galliæ Regis.

I V I Diueq; omnes te sospitent ma-
gnanime Henrice, ex paterne uirtutis
emulum faxint, modò illius totum ini-
quaæ fortis omen auertant. Ex alijs nang;

Fortunam disces quam non longè semper ab iniusta
uirtute tua absfuturā experieris. Quandoquidē que
optimo consilio prouideri queant, & regnistiis pre
sidio atque ornamēto sint, initio statim Principatus sta
tuēda cēsueris. Primum enim omnū aerario cuius oper
bus cuncta belli & pacis munia constant, ita cauisti, ut
questorū impudentes predas sustuleris, & totius pro
preparē uenatorij sumptus luxuriē moderata lege correxe
ris, ita ut agricolis in ipsa Regis uoluptate minimē sit
ludendum; & quod integrī tui pudoris est apud au
lam licentiae muliebris intemperiem castigaris; tan
ta uerecundiæ cura ut matronæ omnes perillustri Re
ginae exemplo (hec enim lectissimis pudicitiae mo
ribus gaudet) suum perspicuæ famæ decus respic
iant, & solis nobilioris elegantiæ munditijs extra
suspectas dubij pudoris illecebras, pudici nominis lau
dem tueantur. Iustitiam porrò tanta seueritate colen
dam institutis, ut nihil apud iudicum collegia promer
cale, nihil apud equitum ordines corruptum, & ni
hil denique in causa religionis depravatum, uel piacu
lo suspectum, uel ulla ex parte supinè neglectum es
se patiare. Nec mirum est si hos mores in te iuuene ue
neramur atque suspicimus; postquam (quod est gra
uiissimi & saluberrimi iudicij tui munus) toti summæ
arcani consilijs prefeceris Carolum Lotharingiæ Car
dinalem singularis innocentiae, pietatis atque pruden
tiæ hominem à te propter fidem industriaque miri
ficam in minore Fortuna delectum. Quod uero in
stauratæ florentisque militiæ interest ipsum Annæum

Memoran-

Memorantium è villa sua Centellia ubi fœmineis delationibus ac artificijs presbus importuno Reipublie & tempore laeuerat, in aulam euocaueris, quod nemo ea sobrij constantisq; iudicij grauitate, aut perpetuo armorū usū, castrensemq; rerū noticia, tuende Gallicè & proferendo imperio Dux potior atq; præstantior exoptari possit. Itaq; macte tua iam bis cum in Alpibus, tum in Belgis spectata uirtute pernobilis Rex, perge ut coepisti, & uirtutem & pietatem cole ut Fortuna pudore uicta fortibus ausis tuis arrideat.

Benedicti Varchij.

Quid Regem uerè Regem, lateq; potentem
Præstantem bello Regem, studijsq; Mineruē
Insignem addeceat si scire Henrice laboras
Henrice Francorum decus, ac noua gloria gentis,
Non aliis quisquam citius, meliusue potest te
Patre docere tuo, magnum bene consule patrem
Patrem imitare tuū, quo nullus tempore in omni
Omnibus in rebus maior fuit, aut erit unquam:
Ex illo uirtutem omnem, uerumq; laborem,
Fortunam ex alijs tantum, didicisse memento.

Sub effigie Christierni Daciæ Regis.

VIS neget te Christierni mortalium im-
manissime nequaquam ex merito nefariæ crudelitatis dantem poenas, non qui-
dem à Fortuna quæ sepe iocari neque
diu confistere solet, uerum ab ipso magno numine cer-

tissimo semper ultore scelerum tandem carceris calamitate fuisse multatum? Non enim humano partu in hanc editus lucem; sed à mortuosa terrificaque bellua, uti tuus saepe fert glacialis Oceanus natus & educatus inter Balenas & Orcas existimari potes. Hanc siquidem stirpem fateris insidiosis uipereisq; oculis, effera fronte, portentosisq; dentibus, & horrida barba humauo cruento delibuta, qualem Anthropophagi Canibales apud Indianam noui reperti orbis ferre dicuntur. Non eius utiq; Christierni Regis sanguine progenitus esse potes, qui uti erat egregie pius, religionis causa aliquando pedibus Romam icrit, ut sacrosancta altaria pietatis plenus inuiseret, & Pontificem sacrorum Principem ueneraretur, muneraq; uenerationis eximiae in patriam referret, quibus tu celestissimus nepos potirere. Desciuiisti siquidem impiè atq; arroganter, non quidem à Romano Pontifice, quod fortasse ferri posset, sed à Christo, superisq; Diuīs, ut te innocentissimorum sacerdotum sanguine cruentares; sacerorum aras euenteres; templorū donaria diriperes, & deniq; uti immanis parricida, humani generis odium parares; Scilicet ut totius Dæiæ, Gothiæ, atque Noruegiæ populi, monstrum sibi regnare non hominem indignantes, publica conspiratione rebellarent; ieq; electo, Christianum re & nomine Regem; pro impi sibi deligerent, à quo perpetuis uincitust catenis, tanquam indomita bellua, clatrata in cauea seruare. Dignus profectò omnibus tormentis atq; suppliis, & nece turpisima; nisi honos qui Cæsari tibi ex materteris

mater tera coniuncto, plurimus debetur, & Christiernae filiae tue insignis pietas, que matri quam tibi similior evasit, infelicibus Sfortiano & Lotharingio con-nubis clara, te adhuc atroces retinentem spiritus, & tetro carcere poenas dantem seruauissent.

Placidijs Placentini.

Terrificam hanc effigiem, hunc horribilem tyrannū;
 Dedeceus hoc & Danie, dentibus ijs trifauci
 Ad Stygios qui reboat persimilem feroci,
 Sanguinis hoc deniq; sacri cupidum sepulchrum,
 Iis tabulis (credo e quidem) non meminisse fas est:
 Ni monumentum ueluti perfidie efferatur.
 Ingenium scilicet hic exuerat benignum,
 Et uelut antiqua manus iam uoluit Gigantum.
 Dum nequit alto officere hic coelicolum tonanti;
 Insequitur, sœvit, & almos necat (heu) ministros:
 Templaque sacrī uacuat tum spolijs profanus.
 Et nisi qui fulmiua torquet, populos subactos
 Ensibus ac corde fero cogeret in tyrannum
 Spiritus, huic terribilis iam solium locasset.

Sub effigie Solymani Turcarum Imperatoris.

OLYMANO ex re feliciter pro
 uisa, cui cuentus responderit, nomen
 obuenisse elegantiiores Turcae asse-
 runt, secus ac patri cōtigisse constat,
 qui à contrario sensu Selymus hos

est mansuetus & lenis aut hōque pacis sit uocatus,
quo nemo Othomannorum Principum ingenio fero-
cior & ad fœ uitiam pronior & denique bellicosior
fuerit. Nam si memoria repetamus utriusque res
gestas quas in Historijs enarrauimus, plus certè cruo-
ris effusum fuisse fatebimur per octo annos quibus
Selymus imperauit, quam bis triginta quibus Soly-
manus Imperio potitus est. Hoc uero nomen Salo-
monem Mosacicis annalibus Regem, sapientiæ gloria
inlytum immutatis syllabis refert. Sed Solymani, si
comparare iuuat res gestæ, paternæ famæ nomen
& quæsse censeri possunt, si numeros & pondera ui-
ctoriarū æqua lance expendamus. Recepta nanque
Syria, intersecto Gazelle qui rebellarat; & Belgra-
dum Pannoniæ propugnaculum cum ignominia
Christiani nominis fortiter expugnatum, Rhodus
manu capta, trucidatus in acie Rex Hungarus; Bu-
da urbs Regia bis occupata; Austrianus exerceitus
ad Exechium foeda in fuga cæsus atque deletus; Ro-
candulphi ingentes copiæ ad Budam expugnatis ca-
stris superatae; contemptisque demum atque repul-
sus ad Pestum Germanorum exercitus, & expugna-
tum in oculis Strigonium & Albaregalis eo uicto-
riæ cursu in potestatem redacta, & paulo ante a Hi-
spani in Dalmatia ad Castrum nouum strenue ex-
pugnati, cæsique, & quod foedius nobis accidere non
potuit nostræ classes quæ insuperabiles uiderentur
ad Leucadem in fugam coniectæ, Solymanum pro-
fectò neque patri ausu imparem, neque prorsus iner-

tem

tem aut glorie minus audum testabuntur. Quòd si eius uictorias ad Orientem partas computemus Assyriæ & Mesopotamiae Regna cum Babyloniam, clarissima Orientis urbe & magnæ Memphi proculdubio æquanda Othomannico adiecta Imperio, capte Aegypto opponi & comparari possunt, & quod ad gloriam attinet, euastati maioris Armenie, Mediae, Persidisque fines usque ad sinum Persicum, captumque bis Taurisum Persarum Regia, omnibus ornamentis spoliatum, nonne Tammasum Hismaelis filium refugientem ad montes, neque consistere, neque acie congregdi ausum, se plane uictum confiteri coegerunt? Superi itaque Solymano eam mentem tribuant, ut perpetuo bello uexandum Orientem, appetendamque Indianam censeat; postquam nos tot acceptarum clodium minime pudet; nes ex communis concordia de sacro bello cogitamus, dummodo hostis auersti beneficio pace frui liceat, quum huius Solymani uiires eleuare, nostras iactanter effere, eius mores ineptè carpere contendimus. At ipse Turcis eius certè erit (ut illi fatentur) supra cæteros Othomannorum Principes, qui per ducentos regnarin annos, iustitiae, sobrietatis, & continentiae laude clarissimus, quum nulla impietatis atque sauitiae, sed multa religionis atque clementiae mouenter Mustaphæ filio iam plane uiro & nobis formidando æmulanda proponat.

Iani Vitalis.

Ocia quem nunquam tentarunt mollia, quem non
 Delitijs fregit desidiosa Venus,
 Regnato rem Asiae Solymanum enaspice quisquis
 Scyllæam ignoras terribilem ingluuiem,
 Aegyptum ille inhians, inhians Indosq; Getaq;
 - Pannoniæq; arces, indomitamq; Rhodum
 Vi magna aggressus rapuit, te uindice Cæsar
 Euasit rabiem sola Vienna suam,
 Et nunc immutis foeta truculentior ursa
 In latebris fingit funera nostra suis,
 Interea dum nos uigilantes sternimus, ille
 In somnis, nobis integra Regna uorat.

Sub effigie Andreæ Aurix Clas-
 sis Præfecti.

IV te sospitent coelestia numina fortu-
 nate senex, assertæ in libertatem pa-
 triæ suprema gloria inclyte, perpe-
 tue & invicte prædonum hostis, &
 multis mari partis uictorijs celebra-
 te. Dij superi inquam seruent, & in hoc uiuidæ sene-
 citæ robore fistant. Ad præsidium namque oræ mariti-
 me Deorum immortalium beneficio natus existima-
 ris, qui unicus coeli nubiumq; spectator naualis disci-
 plinæ arcana, huic seculo propalasti; ut doceres qui-
 bus artibus & irati maris contumeliam, & saeuientis
 Aeoli minas contemnere possent qui hybernis etiam
 tempore

tempestatisbus se fortiter committere audeant. Hoc tibi supremi laboris superest, ut pro tua ueteri uirtute,
uigilantia, pietate, patriam quam abolitis ueterum ty-
rannorum nominibus uerè liberam opibusq; floren-
tem fecisti; parta ciuium concordia, diu serues, incolu-
memq; & bene fortunatam faxis.

Iani Vitalis.

Quem spectas barba horrentem, sœuumq; tridente
Imperium pelagi magna ditione tenentem
Aurius est; non ille modò Libyæq; Asieq;
Piratarum horror, & formidabile nomen,
Sed terræ decus Ausonie, & noua gloria Martis.
Hic patriam longo concussam turbine belli
Firmavit pace, & ciuiles sustulit iras
Illum grata suum, Ligurum Respublica ciuem
Et pietate grauem, & meritis ingentibus, inter
Delectos proceres quos illa ab origine prima
Excoluit celebrem eterno sacravit honore
Et Iouius tabulam uirtutis dedicat ergo.

Sub effigie Tammasi Sophi Per-
sarum Regis.

VAGNO Hismaeli quatuor filij fue-
runt: Tammas, Helcas, Beccram, & So-
mürza; sed hic Tammas communis iu-
re gentium quod esset natu maximus
Regnum excepit: uerum non eadem felicitate qua pa-
ter, quanquam hi dem prope artibus id regeret, aut

proferrere, aut tueri potuit. Intempestiuā nāq; fratrū
emulatione uexatus, & à Parthia Hyrcanorum la-
cessitus armis Othomannica arma nō diu tulit, quum
Solymanus intellecta occasione ē Comagene in Me-
sopotamiam effusis ingentibus copijs totam eam re-
gionem, quam hodie Diarbecham Barbari appellāt,
quatuor claris urbibus & singulari copiarū omniū
fertilitate nobilem occupasset. In ea enim sunt urbes
Byrīha apud Euphratē, & secundū cā introrsus Ca-
ra Amida, & Moredinum & Orpha quæ Edessa fuit,
& quæ est ad Tauri radices Bithelis. Exinde Solyma-
nus Syriæ, Iudeæ, & Aegypti Satraparum auctus co-
pijs, Assiriæ Regnum inuasit, & Babyloniam Alexā-
dri magni & Reginæ Semiramis memoria claram im-
mensa cupiditate ex tam facili uictoria adiſt, & in
deditioñem accepit, ut inde expeditus atq; terribilis
ad Taurisium æquata Selymi patris celeritate con-
tenderet. Tum uero Tammas quòd uiribus esset infes-
tor ad mōtana asperaç; loca se subducens & subitis
incursionibus uenturi et prælio certaturi famā præ-
bens, ita Solymanum spe pugna frustratus est, ut dece-
dentem, & pabuli preſum inopia, hisdem uestigijs in-
sequeretur; adeptusq; eius nouissimum agmen ad Bi-
thelim urbem Tauro suppositam quum Turcæ pro-
pter effusas niues multis afflictarentur incommodis,
corum castra per Delimentem impigrū Ducem no-
ctu adoriretur, & maximè cruenta cæde semisopitos
obrueret. Ea clade Solymanus qui Cara Amida substi-
cerat, dolore percussus Byzantii rediſt usq; adeò sibi
iratus,

iratus ut sperati triumphi publicaq; letitiae appara-
tum omnem reijceret, ulturusq; contumeliam turaret
non prius se cœpto bello finē impositurum, quām Hi-
smaelis progeniem (uti Selymus pater, & avus Baia-
zetes statuissent) funditus excinderet. Hæc siquidem
odia cūm ipsa nouæ religionis dissensio, tum antiquæ
simultas à proauo Mahomete cum Vssimcaffane cō-
cepta, in immēsum extenderant. Ferebatur quoq; Tā-
mam, quod maximè Mahometanis erat odiosum, per
mutuas legationes cōcitatæ Carolum Cæsarem ut Tur-
cis in Oriente occupatis, Pannoniæ & Græciæ, terra
mariq; inuadendæ occasionem arriperet. Tammas
quoq; aliud subiit incommodū: nam ab eo Helcas ger-
manus frater ad Solymanum Byzantij agentē trans-
fugit; cuius hortatu renouatum est bellum, quo Hel-
cas ut perfidiæ, aut stulti consilij poenas daret, quum
se bello Ducē profiteretur, non longè à Balzera quæ
est Emporiū Persici sinus, interceptus est; eo successū
ut Tammas adhuc respiret, & accersitis in auxiliū ab
Indico Oceano Lusitanis aliquot sclopettiarijs, loco-
rū opportunitate se defendat. Ipse roso vultu & ala-
cribus oculis, dignam Imperio faciem præsert, & in-
ter Persas, quod maximè decorum est, equitandi &
sagittandi peritissimus habetur.

Lælij Carani.

Regali Tammas Persarum sanguine cretus
Hic est, quem roso pinxit Natura colore
Quem Venus ambrosiae cōspersit odoribus, armis

Quem Mars bellipotens simul & Tritonia virgo
 Munere bellorum, seuis instruxit & armis,
 Qui quamvis odio fratrum uexatus acerbo
 Hircanisq; armis, clari haud benefacta parentis
 Aequarit, tamen audaces expellere Turcas
 Est ausus, quorum tepefecit sanguine terras.
 Hic ubi iam niueo Tauri splendore coruscos
 Frigoreq; algentes nocturna strage fugavit
 Rettulit & magno claros ex hoste triumphos.
 Immanis summo perculsus Turca dolore
 Prostratas acies cum cernit milite Persa
 Sic proprias repetit sedes, & corde querelas
 Se pius effundit miserias, & percitus ira
 Testatur diuos se unquam nil linquere inausum
 Inuisos donec Persas cuerterit orbe.
 Ast inuicta noua Tammas uirtute superbum
 In patrios iterum fines irrumpere Turcam
 Si qua parte uides, armis uictricibus arce,
 Sterne, fugaq; proculq; doma; nam uictor honores
 Et famam claro felix & quabis Olympo.

Sub effigie Thomæ Hauardi Nor-
 folij Duciſ.

IC est ille bello inclytus & supra om-
 nes mortales supremo hoc infortunio mi-
 ser Thomas Hauardus Surreij filius ab
 Anglis de nomine eius Imperio subditæ
 Prouincie Norsoltius appellatus. Is Surreio patri o-
 peram in prima acie nauans, quum Scotti ad Floddū
 occiso

LIBER SEPTIMVS. 575

occiso Rege delerentur, singularem eius uictorie laudem tulit; Rebellantem Hyberniā eo traiiciens armis perdomuit atq; pacauit. Henrico Regi bis Galliæ bellum inferenti traiicientiq; in continentem bellica laude uirtuteq; animi Ducum clarissimus magno usui fuit. Postremo eum industriae, perpetuiq; officijs sui fructum tulit, ut post damnatum cæsumq; securi Edmundum fratrem, eiusq; filiam pari supplicio multatam, quod Regi tot cædibus effrato infastè nupsisset, turris Londiniæ carceri includeretur; seruaretur tamen uiuus à Rege, ut in carcere Regem non omnino ingratum erga se qui adhuc tyranni beneficio uiueret, fateretur.

Laelij Carani.

Horrida Norforti dum tractas arma tremende
Diceris esse Deo bellipotente satus,
Nam tua dextra graues armis quum perderet hostes
Obstupuere homines, o! stupuere Dei
Sed mage mirantur te hominesq; Dei q; tyrannum
Quum uirtute uident sic cecidiſe tua.

Eiusdem.

Lictoris rabiem Marius compescit inermis,
Illi dum ferro colla ferire parat,
Per ora Norforti perterres dira tyrannis
Se foedare tuo nang; cruento pauet.

Sub effigie Ferdinandi Toletani
Albæ Principis.

NITERE magnanime Albane, & qui
militie usque adeo latis initij effloruisti
perpetuo uirtutis atque uictoriæ cursu
ad summum glorie fastigium contendes,
qui antiqua Toletanae familiæ decora cumulate re-
nouas, & Hispaniæ ueterem belli gloriam asseris, be-
nignitateq; splendidissimi ingenij canctos proceres
æquas & quosq; Duces consilio, uigilantia & ingen-
tibus ausis antecellis. Agnoscimus siquidem, quid ge-
nerofo illo tuo & insatiabili laudis spiritu petas &
speres, & quid deniq; certissimis summarū uirtutum
præsidijs circumseptus strenue euadēdo consequi pos-
sis. Insita nang; tibi est, & à præaltis maiorum tuo-
rum seminibus ingenita, ueræ laudis, ueriq; decoris
immensa cupiditas. Nam te Federici aui Batico & Cā-
tabrico bello clarissimi trophæa excitant, te Garzie
patris Libycis arenis inse pulti manes urgent; te Cæ-
sar ipse cui tu maximè conspicuus, inter splendidissi-
mos Proceres fidei uirtutisq; nomine delectus perpe-
tuò adfisis comes, uehemēter accendit, ut nihil nisi ar-
duū, nisi excelsum, et optimæ laudis spe plenū spectes
unde summa petatur gloria. Hanc enim unā ipse pe-
tit, in qua tamen pietas emineat, & amplificata Reli-
gionis fama cōstet; tanto quidē studio, ut te secum rā-
piat, benigneq; tecū suū decus cōmunicet. Et hoc her-
ele multo modestius & liberalius, quandoquidē quo-
tam

tam suæ laudis partem tibi concesserit, quū triumpha
 lem laurū de profligato ad Albim, captoq; Saxonum
 Principe repudiaret, ut totum id decus à te forti ausu
 feliciq; dextra partum, præclaro iure tibi deberi fate
 retur. Consecisti itaq; tua ingenti uirtute difficultimè
 atq; durissimum bellum, quod auspicijs inuicti Cæsa-
 ris gerebas, optima quidem spe, & singulari perseue-
 rantia, quando semper antecursor, semper hosti pro-
 ximus, semper ex tua peculiari disciplina muniti si-
 mis uallatus castris, ita progredere ut mature obue-
 nientis uictoriae fructum propè solus delibares, atque
 inde totum perciperes. His tuis ad incomparabilem
 laudē præclare gestis, sicuti antea in Pannonia, Afri-
 ca, Gallia, te effecturu promiseras, atq; patris fe-
 lices animæ iampridem ex meritis in coelum receptæ,
 ita gaudent & exultant, ut te etiam atq; etiam obni-
 xè cohortentur ad concitandū Cæsarem suopte inge-
 nio de sacri belli gloria cupidissimè cogitātem. Nihil
 enim ei uel ad usum rerum præsentium aptius, uel ad
 gloriam laudatius, uel ad spem æternitatis omnino
 beatius accidere potest, quam ut in ueros hostes u-
 niuersa Christiani nominis arma, unius præsentim in-
 uicti, piq; & bene fortunati Imperatoris auspicijs
 conuertantur.

Andreæ Angulij.

Dum cogis Fernande Scytha dare terga Viennæ
 Astra suo lambit uertice Danubius;
 Et quā lentus aquas agit Afris Bagrada arenis
 Miratus dextræ est celsa trophyæ tuæ;

578

ELOGIORVM

Te rapidus tremuit Rhodanus, ter Gallia magni
 Cæsar is est armis quum quatefacta ferox:
 Illius amissa Libycis quoq; Sauvus in undis
 Classe, tui robur pectoris obstupuit;
 Tandem Albis bello uictus te sifit Olympo
 Dum duce te, Carolo perfida colla dedit.
 Ergo aqua uel tellus, nulla est non plena triumphis
 Pars etiam Cœli; clare te Toledo tuis.

Sub effigie Muleamethis cognomeno
 to Scyriffi, magni Regis Mauritanæ.

A C talari linteaq; toga induitur Scy-
 rillus, & oblongo linteolo simplici-
 bus spiris ita caput inuoluit, ut eius
 extrema pars instar ingentis caude-
 i dextra aure per humeros & crura
 ad talos usq; diffundatur. Hoc habitu Sacerdotes Ae-
 gyptios olim usos fuisse constat, sic ut facile rear sacri
 ficiuli cultum inde acceptum quem nostri sacra facien-
 tes superinduunt, & Camisum uocant. Muleamethes
 siquidem ob id Scyrillus uocatur quod sacra sit stir-
 pis, & Mahometis pseudoprophetæ sanguine pro-
 genitus. Ea uox enim Arabice uirum sanctimonia pol-
 lentem, & sacris mysterijs deditum exprimit. Quo-
 modo autem hic magno huius seculi prodigio (cum es-
 set pedagogus) ad tot amplissima Regna peruererit,
 breuius quam potero explicauerim, ut hinc quoque
 astrologicae diuinationi non manem famam adstrua-
 mus

LIBER SEPTIMVS.

579

mus & iam sit planè perspicuum totam humanae for-
tis fortunam sua auspicia è cælo deducere. Scyriffi
pater Zidamethes habitauit in Dara, quod est regnū
non procul à Staffileta regione, quæ tota palmifera
est, & magno incolarum emolumento dactylorum
copiam uenalem præbet, qui fructus esui gratus, à fi-
nitimis ulterioribusq; populis expeditur. Huius mer-
cimonij aliarumq; rerum opulentius erat mercator
Zidamethes & prudentiae opinione maximè insi-
gnis : sed in primis syderalis scientiæ peritiissimus, ut
pote qui multa præuinciaret & diuinaret, profite-
riq; auderet, uel multis irridentibus, duos se habere
liberos qui proculdubio ad Regale fastigium essent e-
uasuri. Hi erant Mahometes & hic Scyriffus nomine
Amethes, qui Arabicis eruditæ literis ludum aperue-
rant, puerosque docebant, pari concursu quæstuq;
apud finitimas gætes doctrinæ fama celebrati. Hos pa-
ter admonuit ut noscendis externarum gentium mo-
ribus longinquam peregrinationem susciperent, re-
ligionisq; causa Mahometis prophetæ templum &
sepulchrum ad Mecham & Talmabim (que sunt in
Arabia) uenerabundi adirent: quod opini religio-
nis mortalibus ingenita, homines ei deditos augustio-
res, & apud imperitos admirandos efficiat. Suscep-
re itaq; iter & Memphis inuisere, transiuerre mare
Rubrum, deflexereq; Hierosolymas usq; Byzantium,
atq; inde reuersi in Africam, apud Tunetum aliquan-
diu confitere, coepitq; sunt haberi in ueneratione a-
pud Punicas gentes, quod essent ex progenie Maho-

metis, inuisiſſentq; ſacrosancta templa & moumenta
ueterum Hebreorum, atq; alba uete uiceretur. Maho-
metani ſiquidem eos qui religioſo uoto conditoris ſe-
ctę ſuę Mahometis ſepulchrum inuiſerint, ſacrosan-
ctos appellare ſoliti ſunt, & eos à cultu candidę uelut
agnoscunt. Ab eo tempore ingentes amicitias cum A-
rabibus Regulis cōtraxerunt, & uti erant ex pater-
nis diuitijs maxime opulentii ad tractanda arma tran-
ſuerunt, ut fatis ſuis uiam aperirent. Adhæſere itaq;
uagis Arabibus qui in Africa à Nilo uisque ad Ocea-
num Atlanticum incertis ſedibus uagantur, impe-
rāntque tributa Regibus, & detrectantes uenalem
amicitiam, armis inuadunt, qui ut tum accidit, ma-
gnis uiribus Buccentuſſum Maurocchi Rege m oppu-
gnebant. Maurochum longè clarissima ulterioris
Mauritanie urbs quæ Romanis temporibus ut conie-
ctari licet Bogudis Regis fuīt, diſtat ab Atlante trig in
ta milibus paſſuum, ea camporum ſpecie, & aqua
rum ubertate, qua Mediolanum florere diſcedere q;
ab Alpibus uidemus. Sed Buccentuſſus qui ab Al-
mansore potentissimo Rege aliquot ante ſeculis occu-
patæ Hispaniæ gloria inclyto, genus ducebat, non
prius expugnari potuit, quam Fessanus Tingitanæ et
Cæſariensis Mauritanie Rex, in ſocietatem Arabum
traheretur industria præſertim duorum fratrum, quo
rum authoritas apud Fessanum plurimum ualebat.
Eo itaq; euentu Arabes Maurocho potiti ſunt, ut
Mahometes alter fratum maior natu Rex efficere-
tur, quam Buccentuſſus ei ſe deſperatis rebus certa
conditione

conditione dedidisset. Sed hunc postea Mahometes periurus & saeuus in granaria scrobe immanter necauit. Amethes autem Scyriffus trans Atlantem progressus, opulentissimae regionis Regnum, quod Sufium vocant, frumento, olea, uitæque & metallis abundans, & Tarodentam clarissimam urbem, quæ Arabum stipendiaria fuerat, occupauit. Ea regio iubatos coronatosque Leones gignit, generosos quidem & homini parcentes nisi ex pecore minoribusque feris ad alimentum præda deſit. Ab Atlante qui est nemorosus & altissimus, & hodie mons Clarus appellatur, perpetui montes oriuntur, non secus ac ab Alpibus nostris Apenninus, longo tractu & multis flexibus in Orientem ſic exorrecti, ut medianam Africam proſcindant, & ab arenis diſternenent. Eæ nanque arenarum ſolidudines ad ulteriores Aethiopes pertinent. Cæterum Scyriffus non contentus amplissimo regno, Fessani Regis & Arabum fretus auxilijs Maurocchi Regnum Mahometi fratri invidit, & abstulit; Ea tamen conditione ut in Dara & Staffilite eum regnare pateretur, quæ regna paulo antè communibus viribus occupaffent. Ex Mauroocco demum Scyriffus infatiabili cupiditate ad Fessanum regnum oculos adiecit, ininxusque suis dolis & felicibus armis regens Mulecamethem debellauit & cœicit, quum illum fatigatum multis diuturni belli detrimentis Fessanus populus, ut Fortune cederet hortare.

tur, ne ruentis patriæ casum, & ciuium suorum interritum conficeret. Ea uero magnitudine animi Scyrius undiq; probitatis atq; iustitiae ac humanitatis gloriam captare solitus, in uictoria usus est, ut diceret neminem se apud Maurocchum regnare passurū præterquam Muleamethem iocatus in communi nomine, atq; ita uictum & dudum hostem Maurochii Regem fecit, illumq; eo cum liberis ac uxoribus & Regia Gaza migrare iubet; magno quidem cum dolore Muleamethis cui nobilissima atq; amplissima Mauritania ciuitas, & patria erat relinquenda. Vrbem Fessam interluit Sala annis, qui hodie Rhazalma uocatur, & in Oceanum iuxta urbem Azamor nauigabilis defertur. Eam septuaginta quinque milibus domorum infinitoq; populo frequentem esse omnes assertunt, trecentæq; & sexaginta frumentarie molæ in amne uisuntur, actæ machinis, quas profluentis aquæ impetus rotat & euoluit. Infinitæ sunt in urbe rerum fabrilium tabernæ, & plura mercimonij pretiosi conditoria, certis septis publicè custodita, atque itē Gymnasia duo quibus iuuētis descendis disciplinis & literis publico sumptu alitur & docetur. Fessani hospitales domos habent, peregrinis suscipiendis, atque xenodochia in quibus afflicti morbis benignè curantur. Populus in uniuersum suffusci coloris est; sed sceminae cu ltus elegantia, multaq; lasciuia morū perpetua ferè umbra suscedinem auertunt, & quotidiani choreis indulgent. Hac in urbe Scyrius solium constituit, subnixusq; suis uiribus Tremezenum Re-

gem Cæsar is clientem eiecit, bellum cum Lusitanis
 continenter gerit (hi in ora Mauritaniæ extra & in-
 tra Gaditanum fretum oppida tenent; Acillam quam
 Arzillam uocant & Septam, quæ Plinio Septem fra-
 trum à totidem imminentibus collibus, urbs fuit) eo
 quidem successu ut Azamore oppido sit potitus, &
 Gheum oppidum in promontorio situm, quod sum-
 ma uirtute sed infelici exitu aliquandiu à Lusitano
 præfecto fuerat defensum, expugnarit. Ea uero in pu-
 gna qua postremò Fessanus Rex est debellatus, Mule
 boazon qui Fessano aderat auxiliaris, Velecio urbe
 quæ ferè est contra Gades posita, exutus est; sic ut e-
 xul & ex uulnere dextro oculo captus in Hispaniam
 refugerit; atq; inde auxilia postulatum in Germa-
 niā usq; ad Cæsarem pertenderit, famam de Scyrrifi
 uiribus ingentem relinquens & admonens Principes
 nostros ut mature caueant, ne is Granatæ affectans
 Regna, alicunde traiisciendi in Hispaniam occasiōnē
 & facultatem arripiat. Habuisse enim eum in acie o-
 duaginta milia equitum, & peditum balistiorum
 sclopettiorumq; uiginti milia, moreq; nostro egre-
 giè fabrefacta ænea tormenta maioris minorisq; ge-
 neris conuecta equis & curribus ad octingenta, ac-
 cessuramq; profecto ei infinitam Arabum et Mauro-
 rum multitudinem, si traiuscere meditetur, & religio-
 nis causa bellum paret. Sed planè senem octogenari-
 um quanquam uiridi ualidū senecta, & aſſidue ca-
 melino lacte utentem, aut sua proculdubio absument
 fata, aut superi ab Hispania auertet, aut ueris arma-

584 ELOGIORVM
tisq; militibus ubiq; terrarum egregie uincere assue-
tis, trucidandum uel uinciendum obijcent.

Andreæ Angulij.

Miraris mitra hunc cinctum septemplici, et alba
Indutum stola Regem habitu Libyco;
Quid si illum nosses, atq; illius inclyta facta
Facta inquam audissemus, digna duce Annibale?
Hic uelut æthereum fulgur, ui Martis aperta,
Regna propinquia suo subdidit imperio:
Mæsilum huic gentes, Getuli, et maximus Atlas,
Et Mauritani colla dedere duces,
Adde quòd arma etiam Bætis meditatur ad urbes,
Hispano spredo miliite, et Oceano,
Dum parat hæc magna, illi sors, uirtusq; parauit
Nunc Iouij calatum principis Historie.

Sub effigie Ferdinandi Gonzagæ.

O C in te Ferdinande Gonzaga Du-
cum præstantissime bellicæ uirtutis
eximum decus resulget, quòd arma
to præsenteq; Cæsare summæ uirtu-
tis et fortunæ Imperatore cuncta ca-
strensis disciplina munia obis, quum in agmine, in ca-
stris, et in acie uti collega Cæsar is iura summæ pot-
estatis exercetas, unde geminata laus effulget, cum me-
riti tui scilicet, tum iudicij Cæsar is, qui tantus ipse Im-
perator te unum supra cæteros, ducem longè opti-
mum censem. Esse quidem egregium Ducem, ut reor,
magnum

magnum est; sed opinione hominum existimari censi-
seriq; eius maximè iudicio, qui cuncta ratione guber-
net, longè maximum uideri potest. Agnoscit quippe
Cæsar humanarum rerum peritisimus, quo robore
animi totas ardentes belli difficultates sustineas & su-
peres, qua mentis prouidentia locorum & tempo-
rum gnarus consilia explices, denique qua ui lacerto-
si pectoris & animi in armatas hostium acies defera-
re. Praeterea siquidem testificatione digna historijs
eximie uirtutis & industria exempla in Apulia, Afri-
ca, Mauritania, Gallia, & Belgio reliquisti, quum ex
prefectura Siciliæ quantum tibi curæ fuerit Siculo-
rum, aratorumq; præsertim immunitates & commo-
da tueri, quantumq; seditionorum militum licentia im-
manis tibi odio fuerit, ostenderis, dum maleficos pla-
neq; deficientes à Cæsar's authoritate seuerissimis sup-
plicijs punires, unde tibi Cæsar improborum mili-
tum hostis acerrimus aliquando gratias egerit, mune-
rāq; rependerit, scilicet ut te Galliæ Cisalpinae præfi-
ceret, cuius procriptionem ita instituisti, ut nemini ti-
menda belli incommoda, & nemini à quoquam con-
tra equitatem iniuria sit expectanda, & te unum ma-
xime acrem aduersus hostes armatum defensorem,
authorem tranquillitatis, & magnificentia studio
præclara priuatim & publicè urbi ornamenta parans
tem Insubres uenerentur.

Iulij Iouij.

Macte animo egregio decus insuperabile gentis
 Gonzagæ, quem tanta rapit super æthera belli
 Gloria, quæ stabit claris æterna trophaës
 Ausonios inter proceres, & Martis alumnos
 Sic splendore nites, quantum omni sydere maior
 Sol micat irradians, totum qui illuminat orbem.
 Belgica gæs, Libyæq; urbes, Rhodanusq; superbus
 Arnus, & ingens Danubius, Tybrisq; fatentur
 Quantum consilio Fernandus posuit & armis
 Aeternos cui bellipotens concepsit honores
 Militia, ut Carolo dignus, dignusq; Philippo
 Insubria regeret iusto moderamine gentes.
 Ergo tibi partes inuicto Marte triumphos
 Suscipe magnanime Heroum, te celsa fugatis
 Hostibus assequitur celeri uictoria passu.
 Viue igitur felix, uolitaus tua nam inclyta uirtus
 Clara per ora uirum, celsum concendet Olympu.

Sub effigie Ioannis Tarnouij Co-
 mitis Poloni.

O T I S tuis religiosè susceptis usque
 quaq; aspirent coelestia numina magna-
 nime Tarnoui qui hac in tabula trium-
 phali lauro, & uictricibus armis conspi-
 cuus spectaris, & Martio uultu illustre Sarmaticæ
 uirtutis decus effers, qui toties de Barbaris bello ui-
 ctor & triumphator uberiiores etiam uictorias te pa-
 triæ relaturum policeris; quibus latè summotis pul-
 sisq;

sisq; hostibus Lithuani, Roxolani, Podolij, Polonico
imperio coniuncte gentes secura atq; lētissima pace
persfruantur. Nihil enim nisi magnum ingenti animo
cōcīpis; nihil nisi gloriosum, salutare, & tibi patriæq;
decorum & illustre complectēris, ut clarissimis factis
in situ generosæ uirtutis nomen & famam latissimè
extendas. Eo namq; studio in adolescentia ingenium
optimis literis excoluisti, iuuentam duriſimis bellū la-
boribus dicasti, ut uir demum factus, totum penē terra-
rum orbem, noscendis tot gentium moribus nobilissi-
ma peregrinatione circuendum susciperes; adita pri-
mò Asia Syriaq; religionis causa, & conspecto mari
Rubro, per uagatus etiā Africæ ciuitates usq; ad Atlāti-
cum Oceanum, ubi aduersus Barbaros Lusitanie Re-
gi operam nauans, & fortis militis et periti Ducis lau-
dem decoraq; spectatæ uirtutis ornamenta consecu-
tus es. Ab hac peregrinatione noticiaq; multiplici re-
rum bellicarum auctus, in patriam redijsti, quum Leo
nem Romanum Pontificem, & Carolum Cæsarem es-
ses ueneratus, tanto hominum fauore ut Sigismundo
Regi commēdarere & ab eo uniuersis Regijs copijs
præficereris, eamq; patriæ præstares operam assiduis
Barbarorum incursionibus laboranti, qualem afflictè
ciues tui ab optimo ciue fortunatoq; Imperatore de-
poscebant. Siquidem Moldauos Geticam gentem Pe-
tro corum Regulo duce ad Obortinum ita profliga-
sti, ut hostes alio qui terrifici, & multitudine superan-
tes Principe uulnerato, primarijsq; gentis interfectis
turpem in fugam coijcerentur; tu castris eorum &

tormentis potireris atq; inde triumphati curru Cras-
couiam inuherere ; tanto Moldauis terrore iniecto,
ut Petrus renouare bellum ausus ; quum te aduersum
se iterum delectum Imperatorem audiret, omisso bel-
lo ad non iniquas parandæ pacis conditiones sit con-
uersus ; Sed huic Moldauicæ uictoriae Historijs nostris
abundè celebratæ, alteram amplioris proculdubio
gloriæ de Moscis ad Starodubum debellatis addidisti.
Sæpius Tartaros Schythas foediſimum atq; improvi-
sum hostium genus non uno in loco illata cæde repres-
ſisti ; singulari autem prudentia orientes in Regno fe-
ditiones compreſſisti, usq; adeò latè propagata fama
nominis, ut inuadente Pannionam Solymano, Germa-
ni atq; Hungari Bohemiq; te unum sibi tanquam inui-
ctæ uirtutis gerendo bello Ducem expeterent. Ve-
rū quod non effet tutum præstare eam operam, tan-
tum honorem probè repudiasi, ne id ægrè ferret Si-
gismundus Rex tuus Solymano ueteri amicitia coniū-
ctus ; quum tamen ille paratus foret, & te ipsum, &
uniuersi Regni copias Reipublicæ concedere si reli-
quorum Christiani nominis Regum arma sacro fusce-
pto bello in unum iungerentur, quod tu supraea cu-
ra concupiscere existimaris, & Dij faxint ut huius pij
nobilisq; uoti compos fias. Nihil enim est magis deco-
rum & expetendum uiro forti generosoq;, quam pro
patria dignitateq; Christiani nominis, reformidato om-
ni uite periculo cum Turcis Europæ Regna affectan-
tibus decertare.

Iulij

Iulij Iouij.

Salve o Sarmaticæ gentis fortissime dux
 Iustitia atq; armis, quis se tibi conserat unquam?
 Quum tua dat sonitu bellorum buccina signum
 Poscis equos, atq; arma gerens in prælia, turmas
 Sternis, & armatos exultans deicis hostes
 Moldavia dominum campo congressus aperto
 Fudis, Sauromatis cladem excidiumq; minantem.
 Te superis Astrea plagis transcribit, & ipsa
 Iam tibi perpetuos Diuum concepsit honores,
 Sarmata magnanime agnoscat uentura uetusq;
 Nullum posse tibi similem monstrarier orbi,
 At tu, uiuus adhuc, multis dominaberis annis.

Alexandri Suchteni Germani.

Diues opus tellus, clarisq; potentior armis
 Dat mihi natales Sarmatis orales.
 Sicut imaginibus titulisq; superbus auorum
 Sic uirtute mea magnus in orbe feror.
 Vallachus imparibus quum nos inuaserat armis
 Auspicijs scæsus Dux fuit ipse meis.
 Vistula Moldavi clypeosq; arcusq; rotasq;
 In mare Theutonicum barbara signa tulit.
 Facta quod illius non sis tum præda furori
 Tarnouio debes terra Polona tuo.

Sub effigie Cosmi Medicis Florent.
Principis.

II uota tua cumulatè impleant magna
nime Cosme, postquam nihil præ
ter ipsum absolutæ uirtutis specimen
respiciunt. Tales nang; tibi mores
natura tribuit, nusquam hercle no-
uerca, uui fas est uidere, sed semper arridens & be-
nigna mater, ut gloriā ex benefactis clarissimisq;
uirtutibus obuenientem contennas potius quam affe-
ctes. Apud te siquidem pudor atq; iustitia uiget, & uir-
tuti optimisq; artibus domitua certissimus est rece-
pius. Literas colis, ingenia fous, magnificentia stu-
dium pulcherrimi operibus extendis. Rem publicam
porrò ita gubernas, ut nobilitatem in honore habere
populum alege, & patriam tranquillitate atque opis
florentissimam reddere cōtendas. Quod uero ad-
mirabile clementiæ tuae munus est, exules facile redi-
cis; parcis rebellibus scilicet ut plures domi sint, qui
tibi plurimum debeant, & nomen tuum syncero ma-
xime studio uenerentur. Id enim salutare ciues agno-
scunt, Etrusci omnes certum publicis rebus præfidū
fatentur, & tota iam Italia, atq; ulteriores gentes fe-
licis tui & recte constituti Principatus decus conce-
lebrat. Perge igitur optime Princeps, ut te supergres-
sum humanas laudes, & beata tua prole gaudentem
quum longa senecta uitæ finem attulerit, ingentem
animam conspicua in sede coelites exceptā cōstituant

et

LIBER SEPTIMVS 591

er posteritas omnis, cuncta ingenij atq; Fortunæ tuæ
monumenta, æternis laudibus persequatur.

Ioui⁹ Iunioris.

Qualis Hyperboreo latus Gradius in orbe
Fumantes quum soluit equos, sudantiaq; ora
Strymonis in ripa uictricibus abluit undis;
Iam furor, & rabies armorum, iræq; minæq;
Belligero cecidere Deo, tranquillus incerrans
Ore rubor, placido signat sua lumina uultu;
Ille sedet lustrans oculis & mente benigna
Armiferam Thracen, defensumq; hostibus Hebrum
Prospicit, & Geticæ secura mapalia terræ,
Tum Veneris blandum pertendant gaudia pectus.
Talis magnanimi diuino lumine C O S MI
Ante alias longè radians effulget imago,
Ingentesq; gerens humeros, augustaq; membra
Effigies ullum nunquam peritura per ænum
Vertice nudato celsum caput exerit armis;
Sydereosq; oculos, regalia lumina uibrans
Pacatam se se populis spectantibus offert.
Ceu cum deposito magnarum pondere rerum
Olli tranquillam demulcent gaudia mentem,
Ingenti cum iam ceciderunt monstra ruina
Quæ se deuicto mons Murlius erigit hosti;
Quum iam lœta suo felix Duce Flora quiescit
Atq; Etrusca salus tanto sub Principe tuta est.

Rainerij.

Te duce, mortales quæ dignata scelestos
 Extulerat niueos aurea ad astra pedes
 Aurea nunc Astrea redit, Venus ante recepit
 Sacrilega, Etruscae Cosme decus patriæ.
 Per quem parta quies, & pax & copia rerum est,
 Et Sophiae, Aonidumq; artibus ortus honos.
 In falcem, duce te, galeæ conflantur & enses
 Nec lethale sonant classica, nec litui.
 Marte satus, Ianum claudis, quis claudere Ianum
 Mauortis prolem te potuisse putet?

FINIS SEPTIMI ET VLTIMI LIBRI.

